

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Radek Stejskal
Téma práce:	Význam viktimologie pro prevenci kriminality
Rozsah práce:	65 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	28. června 2023
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Andrea Beranová, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Jaromír Hořák, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Ačkoliv ochrana občanů před kriminalitou je trvalým úkolem trestní politiky, v demokratické společnosti nesou část odpovědnosti za své bezpečí i sami občané. Viktimologické poznatky mohou být přínosem nejen pro potenciální oběť, nýbrž i její okolí, orgány činné v trestním řízení, psychology, právníky a další odborníky. Trendy v kriminalitě se mění a přináší nové výzvy, s nimiž se prevence kriminality bude muset potýkat. Význam viktimologie pro prevenci kriminality je proto neustále aktuálním tématem.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Náročnost zvoleného tématu spočívá v jejím interdisciplinárním charakteru. Jeho zpracování vyžaduje znalosti nejen kriminologie, resp. viktimologie, trestního práva hmotného a procesního, nýbrž i psychologie a sociologie. Diplomant pracuje s pestrou škálou odborných informačních zdrojů, tyto konfrontuje s vlastními poznatky a názory, na jejichž základě formuluje návrhy de lege ferenda. Použité metody odpovídají předmětu zkoumání (deskripce, analýza, syntéza).

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce logicky a přehledně členěna do čtyř kapitol, které se dále vnitřně člení, úvodu a závěru. První kapitola je věnována teoretickému vymezení viktimologie jako vědní disciplíny, základním viktimologickým pojmům (oběť a její typologie, viktimnost,

viktimizace), a významu viktimologických výzkumů pro formování viktimologických poznatků. Následuje kapitola pojednávající o teoretických modelech prevence kriminality včetně konkrétních příkladů preventivních opatření a vztahu trestního práva a prevence kriminality. Jádrem práce je kapitola třetí a čtvrtá, v nichž je zkoumána viktimologická prevence a její jednotlivé formy v České republice. V rámci sekundární prevence je pozornost zaměřena na seniory, jakožto jednu z nejohroženějších skupin obětí. Na základě statistických údajů jsou vyčleněny trestné činy, které tuto skupinu nejvíce ohrožují a uvedeny způsoby, jak jednotlivým trestným činům předejít. Čtvrtá kapitola odpovídá na otázku, jaký je význam viktimologie pro konkrétní formy prevence kriminality, identifikuje nedostatky v prevenci kriminality v České republice a předkládá návrhy, které by mohly sloužit k jejímu zlepšení.

4. Vyjádření k práci

Celkově práci hodnotím jako zdařilé zpracování zvoleného tématu. Ačkoliv dané téma svádí k popisnosti, diplomant zasadil teoretické poznatky získané z odborné literatury do praktických souvislostí, aplikoval je na konkrétních příkladech a navrhl způsoby, jak prevenci kriminality v České republice do budoucna zlepšit. Za nejproblematictější aspekty prevence kriminality v České republice považuje neefektivní terciární sociální prevenci vedoucí k vysoké kriminální recidivě, příliš nízké povědomí o preventivních aktivitách, nedostatečné využití médií pro prevenci kriminality a nevyhovující práci Policie ČR s oběťmi trestných činů. Ocenit je třeba zejména pojetí čtvrté kapitoly o aplikaci viktimologických poznatků v oblasti kriminality páchané na seniorech. Drobné výtky lze vyslovit pouze ve vztahu k práci s literárními prameny obsahujícími odkazy z druhé ruky, tj. odkazy na díla, která diplomant sám nezná, nýbrž o nichž se dozvěděl z odkazu uvedeného v díle jiného autora (např. str. 16-17), a dále k úvahám, jimž byla věnována pozornost teprve v závěru práce (např. postpenitenciární péče). Podle názoru vedoucí diplomové práce však tyto nedostatky nejsou zásadního charakteru a práci je možné hodnotit, byť na samé spodní hranici klasifikačního stupně, „výborně“.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomant cíl práce, tj. poskytnutí teoretického exkurzu do problematiky viktimologie a prevence kriminality, jakož i kritické zhodnocení stavu prevence kriminality v České republice a uvedení konkrétních kroků, které by mohly současnou situaci zlepšit, nepochybně splnil.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení	Práce nevykazuje znaky plagiátorství, samostatnost při zpracování byla dodržena.

práce z hlediska plagiátorství	Z automatické kontroly podobnosti předložené práce v systému theses.cz plyne, že byla identifikována shoda s 83 dokumenty, přičemž míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 8%. Nalezené shody se týkají především názvů odborných informačních zdrojů a citací zákonných textů. Na základě kontroly podobnosti provedené systémem Turnitin byla zjištěna shoda se 106 zdroji, kdy byla generována celková podobnost 26%, nicméně kromě zdroje č. 1 - 4 je míra podobnosti se zdroji nižší než 1%. Pokud jde o zdroj č. 1 - 4, nalezená shoda se týká především citací literatury a zákonných textů. Lze tedy konstatovat, že diplomant postupoval při tvorbě práce lege artis.
Logická stavba práce	Předložená práce má logickou strukturu (viz výše)
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor pracuje s literaturou korektně a průběžně na ni odkazuje. Součástí práce je seznam použitých zdrojů, z kterého plyne, že autor pracoval s přibližně 25 publikacemi ať už monografického či časopiseckého charakteru. Formátování práce je jednotné, autor aplikuje citační normu ISO 690, nicméně poznámkový aparát obsahuje na některých místech překlepy.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka analýzy je dostatečná.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Grafické zpracování práce je na vysoké úrovni. Diplomant prezentoval materii pomocí tabulek.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce prošla pečlivou technickou redakcí, písarské nedostatky v podobě chybějících písmen, teček nebo závorek se vyskytují jen minimálně.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

V rámci ústní obhajoby by diplomant mohl blíže vysvětlit svůj názor, že přijetí zákona o prevenci kriminality by přispělo k lepšímu fungování systému prevence kriminality jako celku a co by měl takový zákon regulovat.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	výborně

V Praze dne 15. srpna 2023

JUDr. Andrea Beranová, Ph.D.
vedoucí diplomové práce